

Περισσότερα ▾

Επόμενο ιστολόγιο»

nikos.ikonomu@gmail.

Αρχική σελίδα

ΒΙΝΤΕΟ ΑΓΡΟΤΙΚΑ ΑΘΛΗΤΙΚΑ ΑΜΦΙΚΛΕΙΑ ΑΜΦΙΣΣΑ ΑΝΕΚΔΟΤΑ ΑΡΑΧΩΒΑ ΑΣΤΥΝΟΜΙΚΑ ΒΙΝΤΕΟ ΔΕΛΦΟΙ ΔΙΑΦΟΡΑ ΔΙΚΑΙΟΣΥΝΗ ΔΙΣΤΟΜΟ ΕΚΚΛΗΣΙΑ ΕΡΓΑΣΙΑ ΙΣΤΟΡΙΑ ΙΤΕΑ ΚΑΙΡΟΣ **ΚΟΙΝΩΝΙΚΑ** ΚΟΣΜΟΣ ΛΑΜΙΑ ΛΑΟΓΡΑΦΙΚΑ ΛΑΟΓΡΑΦΙΚΟΣ ΣΟΥΒΑΛΑ ΜΟΥΣΙΚΗ ΟΙΚΟΝΟΜΙΑ **ΠΟΛΙΤΙΚΗ** ΠΟΛΙΤΙΣΤΙΚΑ ΠΟΛΥΔΡΟΣΟΣ ΣΥΛΛΟΓΟΣ ΓΥΝΑΙΚΩΝ ΤΕΧΝΗ ΤΙΘΟΡΕΑ **ΤΟΠΙΚΑ** ΤΟΥΡΙΣΜΟΣ ΥΓΕΙΑ

ΠΡΟΣΦΑΤΕΣ ΑΝΑΡΤΗΣΕΙΣ

ΤΕΤΑΡΤΗ, 2 ΣΕΠΤΕΜΒΡΙΟΥ 2015

Το κάψιμο του Χορτιάτη: 71 χρόνια μετά [ΜΑΡΤΥΡΙΕΣ]

Αναζήτηση

ΕΠΙΣΚΕΠΤΕΣ
ONLINE

TRANSLATE

Select Language ▾

«Κείνη τη μέρα σώπαιναν οι λύκοι, γιατί ούρλιαζαν οι άνθρωποι...», σημειώνει ο Μενέλαος Λουντέμης. «Τράνταζε σαν από σεισμό συθέμελα ο Χορτιάτης, και ακόντιζε μηνύματα με κόκκινη βαφή», γράφει στο ποίημά του «Θεσσαλονίκη» ο Νίκος Καββαδίας. ...

Στις 2 Σεπτεμβρίου του 1944 η δρεπανοφόρος Άτροπος Μοίρα επέλεξε τον Χορτιάτη να ακοντίσει τα δικά της αιματοβαμμένα μηνύματα. Να θερίσει 149 μίσχους, να κόψει με μια απότομη κίνηση τα χρώματα της ίριδας που ρίζωναν στους πρόποδες του Χορτιάτη και να αφήσει μόνο μαύρο και κόκκινο, καπνό και αίμα.

Γράφει ο Μπάμπης Νανακούδης

Στις 2 Σεπτεμβρίου του 1944 ο Χορτιάτης πλήρωσε βαρύ τίμημα για την αντιστασιακή του δράση. Πλήρωσε με 149 αθώες ζωές και τη σχεδόν εκ βάθρων καταστροφή του, διότι δεν έσκυψε το κεφάλι στον κατοχικό ζυγό, δεν έπλευσε στα δύσκολα χρόνια κόστα - κόστα, ούτε έμεινε στα ρηχά, μα έστρεψε το ακρόπρωρό του στα ανοικτά, μπήκε στις τρικυμίες με υψωμένη την αντιστασιακή παντιέρα.

Ο θάνατος ενός Γερμανού στρατιώτη - χημικού σε μια τυχαία ένοπλη συμπλοκή στο Ρωμαϊκό Υδραγωγείο (Καμάρα), μεταξύ ανταρτών του ΕΛΑΣ, που είχαν στήσει ενέδρα για άλλο λόγο και Γερμανών, που συνόδευαν προπορευόμενο (κατά μία ώρα περίπου...) όχημα της εταιρείας Υδρευσης και μετέβαιναν στις πηγές της Αγίας Παρασκευής για να τις απολυμάνουν, επέσπευσε την προαποφασισμένη και καλά οργανωμένη απόφαση των Γερμανών και των Σουμπερταίων

Ταγματасφαλιτών να αφανίσουν τον Χορτιάτη και τους κατοίκους του.

Λίγες ώρες αργότερα από το πρωινό επεισόδιο, οι γερμανικές δυνάμεις συνεπικουρούμενες από ορδές ταγματасφαλιτών του Σούμπερτ, θα φτάσουν στο Χορτιάτη με 32 οχήματα έτοιμες να εφαρμόσουν το προμελετημένο τους σχέδιο. Ξεσπούν σε πράξεις παράφορης βίας, σκοτώνουν βρέφη, βιάζουν, εκτελούν εν ψυχρώ, καίνε και λεηλατούν. Συγκεντρώνουν όσους δεν έχουν εγκαταλείψει το χωριό στο φούρνο του Γκουραμάνη και στο σπίτι του Νταμπούδη, μετατρέποντας τους δυο χώρους σε κρεματόρια. Ο απολογισμός θα είναι τραγικός: 149 άτομα θα καούν ζωντανά ή θα εκτελεστούν, από τα οποία τα 51 κάτω των 18 ετών. Ανάμεσά τους ένα βρέφος 2 μηνών, ο

Αυτός ο ιστότοπος χρησιμοποιεί cookie από το Google για την παροχή των υπηρεσιών του, για την εξατομίκευση διαφημίσεων και για την ανάλυση της επισκεψιμότητας. Η Google κοινοποιεί πληροφορίες σχετικά με την από μέρους σας χρήση αυτού του ιστότοπου. Με τη χρήση αυτού του ιστότοπου, αποδέχεστε τη χρήση των cookie.

ΜΑΘΕΤΕ ΠΕΡΙΣΣΟΤΕΡΑ **ΕΓΙΝΕ**

Η Δρακούδη Μηλίτσα, 3 μηνών. Τα μονοχρονίτικα Ανθούλα Τράϊκου και Θανάσης Αγγελινούδης. Τα διχρονίτικα Χριστίνα Ευγενούδη, Γιώργος Κουπαράνης, Χριστόδουλος Λασκαρίδης και Βαγγελίτσα Σκαραγκά. Τα τριχρονίτικα Ειρήνη Γκουραμάνη και τα δίδυμα αδέρφια Ελισάβετ και Ζαχαρίας Μπουζούδης.

Μαρτυρίες

Βασιλική Γκουραμάνη (12 χρονών τότε): «... Ήταν τόσο φρικιαστικά όσα έγιναν, που και σήμερα εξακολουθώ να τα βλέπω στον ύπνο μου ολοζώντανα... είχαμε τρελαθεί. Άρπαζαν τα μωρά και σπούσαν τα κεφαλάκια τους στους τοίχους του φούρνου (Γκουραμάνη) που μας κλείσαν και τα μυαλουδάκια τους χυμένα επάνω μας. Ήταν φρίκη... Ύστερα όπως καθόμασταν βουβοί μέσα στο φούρνο, ρίχνουν μια φορά με το πολυβόλο, γαζώνουν μερικούς και στη συνέχεια ρίχνουν επάνω μας ξερά χόρτα και βάζουν φωτιά, κλείνοντας κάθε διέξοδο διαφυγής. Μας έπνιξαν οι καπνοί. Και κείνοι έξω τραγουδούσαν και γελούσαν και ακόμα τα χαχανητά τους κουδουνίζουν στ' αυτιά μου. Κι ακόμα σκέφτομαι, τι άνθρωποι ήταν αυτοί, μάνες τους γέννησαν άραγε ή φίδια;...»

Μαρία Αγγελινούδη (40 χρονών τότε): «... Μας έριξαν σαν αρνιά μέσα στο φούρνο του Γκουραμάνη και έβαλαν με το πολυβόλο. Πολλοί σκοτώθηκαν και άλλοι τραυματίστηκαν. Εγώ τραυματίστηκα ελαφρά και ανέβηκα πάνω στο ζυμωτήριο. Εκεί ήταν και ο Πρόεδρος της Κοινότητας, τραυματισμένος με την οικογένειά του. Ένα παιδί του έπεσε μέσα στο καζάνι του ζυμωτηρίου και κήκε πριν σκοτωθούν οι γονείς του. Εγώ κατέβηκα απ' το παράθυρο που κατέβαζαν τις πινακωτές, κι επειδή πολλοί έφυγαν από κείνο το παράθυρο πριν από μένα, έστησαν απέναντι ένα πολυβόλο και θέριζαν όσους έβγαιναν.

... Δεν ξέρω πως σώθηκα. Ήμουν πίσω από μια γυναίκα μ' ένα παιδί στην αγκαλιά, που δρασκελούσε το παράθυρο. Έπεσε νεκρή απ' τις σφαίρες που ρίχτηκαν, κι εγώ έπεσα δίπλα της. Η πλάτη μου ήταν γεμάτη μυαλά και απ' τα χέρια μου έτρεχαν αίματα. Με πέρασαν για σκοτωμένη και δεν ξαναπυροβόλησαν. Κι εγώ έμεινα ακίνητη. Ύστερα πέσανε πάνω μου άλλοι νεκροί και με σκέπασαν, αλλά άκουγα όσα λέγανε... Λίγο πιο πέρα τραβούσαν τον Παπαδημήτρη απ' τα γένια και τον ρωτούσαν: «εσύ τραγόπαπα από πού είσαι; Κομμουνιστής είσαι;» Άκουγα και κλάματα και ουρλιαχτά αλλά δεν ήξερα από πού έρχονταν αυτά. Όταν σταμάτησα να ακούω και τον παραμικρό θόρυβο σηκώθηκα απ' το σωρό των νεκρών και έφυγα έξω απ' το χωριό...»

Πέτρος Τσαγκαλής (8 χρονών τότε): «...Σκότωσαν τη μάνα μου, αφού πρώτα έκοψαν τα δάχτυλά της με σουγιά και πήραν τα δαχτυλίδια της. Κι αν σκεφτείς πως όλη η επίδειξη της ασύλληπτης βαρβαρότητας κείνης της μέρας έγινε περισσότερο από τους Έλληνες ταγματасφαλίτες παρά από Γερμανούς, όσα χρόνια κι αν περάσουν εξακολουθείς να μένεις σαστισμένος... Εγώ έφυγα από το φούρνο του Γκουραμάνη πριν ακόμα πυροβολήσουν, πριν του βάλουν φωτιά. Έφυγα από το πίσω παράθυρο και κρύφτηκα πρώτα κάτω από ένα κάρο φορτωμένο αλεύρι απ' το πλιάτσικο που κάναν οι ταγματасφαλίτες.

Ύστερα έπιασε μια φοβερή ανεμοθύελλα, σκοτεινίασε ο τόπος κι εκμεταλλεύτηκα εκείνη τη σκοτεινιά κι έφυγα προς τα χωράφια. Στο δρόμο συνάντησα την Ελένη Νανακούδη, λες και την βούτηξαν σ' ένα καζάνι με αίμα και την έβγαλαν. Έσταζε αίμα! Προχωρήσαμε λίγο μαζί, κι ύστερα χωρίσαμε. Εκείνη τράβηξε προς το βουνό να βρει τον πατέρα της, κι εγώ στα χωράφια να βρω τον δικό μου. Η μάνα μου και τα δυο αδέρφια μου χάθηκαν κείνη τη φοβερή μέρα...»

Το σχολείο του Χορτιάτη πριν και μετά το Ολοκαύτωμα

Τάσος Ρωμούδης (7 χρονών τότε): «...Την οικογένειά μου, τη μητέρα μου Ευαγγελία 40 χρονών και τα τέσσερα παιδιά της, ο Χρήστος 12 χρονών, εγώ ο Τάσος 7 χρονών και τις αδελφούλες μου Ειρήνη και Ελένη 4 χρονών μας οδήγησαν στο Φούρνο Γκουραμάνη, που ήταν απέναντι από το σπίτι μας. Η αγωνία και ο φόβος μας έζωσαν όλους... Μετά έριξαν επάνω μας ξερά χόρτα και μια σκόνη και άρχισαν τους πυροβολισμούς και έτσι μας έβαλαν φωτιά. Και μείς μέσα στο κτίριο καιγόμασταν ζωντανοί. Έτσι, ο σώζων εαυτό σωθείτω Εγώ ξέφυγα από τη μάνα μου και επειδή ήμασταν στο ζυμωτήριο, στον επάνω όροφο, κατέβηκα από τις σκάλες στο ισόγειο και ακριβώς απέναντι υπήρχε ένα μικρό παράθυρο και μια σκαλίτσα απ' όπου έβαζαν τα άλευρα. Είδα λοιπόν ορισμένους να πηδάνε απ' το παράθυρο. Έκανα και εγώ το ίδιο: Άλλωστε ήταν η μοναδική επιλογή, αφού οι καπνοί και οι φλόγες μας έπνιγαν και μας έκαιγαν ζωντανούς... Στο δρόμο έλεγα, «που πάω μόνος μου, ο πατέρας μου δεν ξέρω που είναι, η μητέρα μου και τα αδέρφια μου έμειναν και καίγονται στο φούρνο, μόνος στον κόσμο είμαι πια, τι κάνω τώρα», και με τις σκέψεις αυτές πέρασα το νεκροταφείο και ανέβηκα προς το βουνό, όπου σ' ένα πλάτωμα συνάντησα ένα γεροντάκι και του αφηγήθηκα το τι έζησα...». Σαν από θαύμα όπως και ο Τάσος σώθηκαν και οι δύο αδελφούλες του. Η Ειρήνη και η Ελένη – Φροσούλα.

Ελένη Νανακούδη (12 χρονών τότε): «...Μας οδήγησαν μέσα στο φούρνο... έρχεται μετά ένας ταγματасφαλίτης και στήνει ένα οπλοπολυβόλο στην πόρτα... Αρχισε να πυροβολεί επάνω μας και να μας βρίζει με χυδαία λόγια... Έριξε μετά μια εμπρηστική σκόνη και ξερά χόρτα για να καούμε καλύτερα... Γύρισα και είδα τη Μαρίκα του Θεοφάνη με τα μυαλά πεταγμένα από σφαίρα. Η μάνα μου σκοτωμένη, αλλά και η αδελφή μου, που η σφαίρα τη βρήκε στο κεφάλι, βγήκε και σφηνώθηκε στην αριστερή μου παλάμη. Δυο σφαίρες με είχανε βρει και δυο στα μου γόνατα. Αλλά δεν καταλάβαινα τίποτα ακόμη... τότε είδα ζωντανή τη Σοφία, του Παναγιώτη του Αγγελινούδη τη γυναίκα, με το μωρό στην αγκαλιά να κατεβαίνει τη σκάλα. Πήγα κοντά της, πιάστηκα από τη φούστα της και κατεβήκαμε μαζί.

Ο φούρνος καιγότανε από παντού... Κάτω ήταν όλες σκοτωμένες και πατούσαμε στα πτώματα. Είχαμε βουτηχτεί στο αίμα! Ακόμα δεν είχα πάρει είδηση ότι είχα τραυματισθεί στα πόδια και στο χέρι. Ο τρόμος γύρω μου δεν με άφηνε να σκεφτώ τίποτα. Δεν προλάβαμε να κατεβούμε κάτω και εμφανίστηκε στην εξώπορτα ένας ταγματасφαλίτης και με μαχαίρι έκοψε το λαιμό της Σοφίας. Εγώ ήμουν πίσω της και έτσι και έτσι χωρίς να με πάρει είδηση τρύπωσα κάτω από έναν πάγκο... Σε λίγο βγήκα έξω, η φωτιά έκαιγε τα πάντα. Εκεί είδα καμιά δεκαριά σκοτωμένους. Έπεσα επάνω τους. Εκεί ήταν και η Τερψιχόρη, η γυναίκα του Γρηγόρη του Λασκαρίδη σκοτωμένη και θήλαζε το παιδί της! Το αίμα της πεταγότανε σαν βρύση και με έλουζε ολόκληρη. Το μωρό βύζαινε και έκλαιγε μαζί. Όμως δεν τολμούσα να το ησυχάσω. Έπρεπε να κάνω κι εγώ τη σκοτωμένη. Σε λίγο πλησίασαν 3 – 4 ταγματасφαλίτες και γελάγανε με το μωρό που βύζαινε και έκλαιγε. Εγώ μπρούμυτα. Μου ρίχνουνε μια κλωτσιά στα πλευρά να δουν αν ζούσα. Εγώ τσιμουδιά... Μπορεί στη στοιβα να ήταν και άλλοι ζωντανοί και να κάνανε το ίδιο με μένα. Δεν ξέρω...»

Τα Ολοκαυτώματα στον κόσμο συνεχίζονται

Ο Χορτιάτης θα ζήσει ένα Ολοκαύτωμα, θα γραφεί για πάντα στις σελίδες της ιστορίας ως ένας μαρτυρικός τόπος, που μπορεί να γνώρισε τη φρίκη, την καταστροφή και το θάνατο, αλλά δεν έσкупε. Θα γίνει ένα διαχρονικό σύμβολο αντίστασης, αγώνα για ελευθερία και ανεξαρτησία, ιδεών και ιδανικών.

Αλίμονο όμως 70 χρόνια μετά το τέλος του Β' Παγκοσμίου Πολέμου, τα Ολοκαυτώματα στον κόσμο συνεχίζονται. Όπως στην πολύπαθη Μέση Ανατολή. Όπου κι εκεί παιδιά μονοχρονίτικα, διχρονίτικα, τριχρονίτικα δολοφονούνται χωρίς έλεος. «Παράπλευρες απώλειες» χαρακτηρίζονται. Και οι ισχυροί του κόσμου εκφράζουν τη λύπη τους και τον αποτροπιασμό τους...

Απόλυτος φαρισαϊσμός!

Και δυστυχώς 70 χρόνια μετά, ο νεοναζισμός στη χώρα μας και στην Ευρώπη, αυξάνει ανησυχητικά. Θλίψη, ντροπή και οργή συνάμα τα συναισθήματά μας.

Τέλος, 70 χρόνια μετά «... τι υπόσχεση να δώσουμε στους νεκρούς μας ότι θα κάνουμε τον κόσμο καλύτερο, χωρίς πολέμους και Ολοκαυτώματα; Δυστυχώς δεν είναι στο χέρι μας. Ούτε φαίνεται δυνατό κάτι τέτοιο στο ορατό μέλλον. Το μόνο που μπορούμε να υποσχεθούμε από αυτόν εδώ τον μαρτυρικό τόπο είναι να διατηρήσουμε την ανθρωπιά μας. Να καταγγείλουμε τη βαρβαρότητα απ' όπου και αν προέρχεται και να καλλιεργούμε με πάθος τα στοιχεία εκείνα που κάνουν τον άνθρωπο πραγματικό ΑΝΘΡΩΠΟ και τον απομακρύνουν από την κατάσταση του ζώου...» Λόγια - σκέψεις του αείμνηστου Γιάννη Μανωλεδάκη.

Ιστορική έδρα-Κέντρο Μνήμης της Ναζιστικής θηριωδίας

Να λοιπόν γιατί είναι απόλυτα αναγκαίο και πάντα επίκαιρο το αίτημά μας να γίνει ο Χορτιάτης το Κέντρο Μνήμης της Ναζιστικής θηριωδίας στη Βόρεια Ελλάδα. Να γίνει διαχρονικό σύμβολο για την ανάδειξη της ανθρώπινης ζωής σαν υπέρτατη αξία, σε αντιδιαστολή με τις ιδεολογίες που την υποτιμούν εν ονόματι «ιερών» και «μεγάλων» σκοπών. Να γίνει χώρος-ύμνος για τη δίψα του ανθρώπου για ζωή και δημιουργικότητα με μόνιμες εκδηλώσεις και δράσεις που θα υπηρετούν τούτους τους στόχους.

Για να πάρει σάρκα και οστά και η διάταξη του «Καλλικράτιου» νόμου που θεσπίζει τον Μαρτυρικό Χορτιάτη ως την Ιστορική Έδρα του Δήμου Πυλαίας - Χορτιάτη.

Ιστορική έδρα, που στη μνήμη των 149 Μαρτύρων ΑΠΑΙΤΟΥΜΕ από όλους να αποκτήσει ουσιαστικό περιεχόμενο, με τη δημιουργία όλων εκείνων των αναγκαίων και οφειλόμενων χρόνια τώρα υποδομών, όπως Μουσείο Ολοκαυτώματα και νέο Μνημείο - Μανωλείο στους χώρους μαρτυρίου του «Φούρνου Γκουραμάνη» και της «Οικίας Νταμπούδη» χώροι φοβερής και τρομακτικής συλλογικής ιστορικής μνήμης. Που οφείλουμε με κάθε τρόπο να προστατεύσουμε και να αναδείξουμε.

Γιατί η Μνήμη αρμόζει στο Ολοκαύτωμα!

Γιατί η Λησμονιά είναι συννενοχή!

tuXS

Polydrosos Parnassou 5:00 π.μ.

+1 Προτείνεται το στο Google

Δεν υπάρχουν σχόλια:

Δημοσίευση σχολίου